

‘Maak haar blond, onschuldig en knap’

Op de Facebookpagina ‘Wij doen GEEN aangifte tegen Geert Wilders’ is het anderhalf jaar stil. Voor de verkiezingen van 2023 worden op deze pvv-fanpagina memes en verkiezingspamfletten gedeeld ter ondersteuning van de pvv, schijnbaar door een betrokken lid van de achterban. Een paar dagen nadat de nieuwe parlementsleden in de Tweede Kamer zijn geïnstalleerd, is die taak voltooid. Vanaf 10 december komen er geen nieuwe posts meer bij, de reacties nemen druppelsgewijs af, en uiteindelijk parkeert de eigenaar zijn project op het autokerkhof van verwaarloosde Facebookpagina’s.

Tenminste, zo lijkt het. ‘Ik heb de kiezers het strengste asielbeleid ooit beloofd. Maar dat is tegengehouden’, zegt Geert Wilders op 2 juni dit jaar, en daarmee laat hij het kabinet-Schoof vallen. Op diezelfde dag knippen bij de pagina ‘Geen aangifte’ de koplampen weer aan: een paar uur na de val wordt een tweet van Wilders gedeeld. Dan een nieuwsartikel over de val. Vervolgens een foto van een groep silhouetten met de hashtag #IkSteunGeertWilders.

De dagen erop draait de motor warm. Er verschijnt een met kunstmatige intelligentie gemaakt plaatje van Geert Wilders als de Terminator, met een leren jas en een zonnebril. Dan nog een AI-plaatje van Frans Timmermans, begeleid door de tekst: ‘Van 0 tot 10 – hoe misselijk wordt u van mij?’ Nog meer nepfoto’s van een opgepoetste Wilders en misleidende beelden van hordes asielzoekers die de grens oversteken. Binnen twee weken bestaat de pagina grotendeels uit AI-plaatjes, waarop Facebookgebruikers reageren alsof het echte foto’s zijn, hoewel sommige zijn aangemerkt met de hashtag ‘#AI’.

Knappe blonde vrouwen met daaronder de tekst ‘Ik stem pvv, jij toch ook?’, naast dystopische voorspellingen van een geïslamiseerd of door migranten overlopen Nederland. Het woord ‘Knettergek!’ keert een paar keer terug als begin van een bijschrift. Het komt bekend voor. De teksten, de onderwerpen en stijl van deze AI-beelden sluiten naadloos aan bij de plaatjes die tot september vorig jaar op minstens zes andere pvv-fanpagina’s op Facebook werden gedeeld, steeds vooral rondom politiek gevoelige momenten zoals de Europese verkiezingen.

Die pagina’s raakten in ongebruik [nadat De Groene Amsterdammer onthulde](#) dat ze vanaf het pluche van de Tweede Kamer werden onderhouden door parlementariër Maikel Boon, oud-Statelid voor de PVV Noord-Brabant en ook deze verkiezingen nummer 25 op de landelijke lijst. Enkele uren nadat *De Groene* hem destijds e-mailde voor een reactie, verdwenen de AI-plaatjes en zelfs hele pagina’s van zowel Facebook als Instagram.

Er zijn ook verschillen. ‘Geen aangifte’ richt zich anders dan de pagina’s van Maikel Boon ook op onderwerpen die van doen hebben met de verzorgingsstaat (die volgens de pagina wordt misbruikt).

Vanaf juli verschijnen bovendien op ‘Geen aangifte’ ook video’s, onder meer van grote groepen mannelijke immigranten die in een mars de grens oversteken. De dan al zeer populaire pagina deelt de video ‘Nederland in 2050’. In een fictieve Nederlandse winkelstraat lopen alleen nog maar vrouwen in nikabs, en moeten schoolkinderen in nikabs Arabisch lezen. Het is de eerste succesvolle AI-verkiezingsvideo voor de pvv,

inmiddels zeshonderdduizend keer bekeken. Belangrijker nog: video's zoals deze, met het watermerk van OpenAI, zetten ons op het spoor van wie de afbeeldingen heeft gemaakt, én welke boodschap de maker wilde overbrengen.

Vanuit de PVV Tweede Kamerfractie worden in het geheim met AI racistische ideeën gepromoot. Ten minste twee Kamerleden houden zich daarmee bezig. Samen onderhouden zij een zogenaamd spontane fanpagina op Facebook. Dat blijkt uit onderzoek van *De Groene Amsterdammer* in samenwerking met de Data School van de Universiteit Utrecht. Ook achterhaalden we welke vaak racistische opdrachten aan de AI-generator zijn gegeven om die plaatjes en video's mee te maken. In totaal vonden we 174 zogeheten prompts, waarmee 333 verschillende beelden werden gemaakt. Het geeft een uniek inkijkje in de verborgen emotiemachine van de pvv.

Via het watermerk van de AI-video 'Nederland in 2050' komen we erachter dat deze met Sora is gemaakt, de plaatjesgenerator van OpenAI die bekend staat om de extreme beelden die je ermee kunt genereren. Om daarmee aan de slag te mogen heb je een account nodig met een publieke gebruikersnaam. En wat voor veel gebruikers in eerste instantie niet helemaal duidelijk is: elke afbeelding die je met Sora maakt, inclusief de opdracht die je geeft, is standaard voor iedereen zichtbaar. Tenzij je dat expliciet, in een enigszins verborgen instelling, uitzet.

Zo kan het dat we op Sora het account 'wolftour' tegenkomen, dezelfde gebruikersnaam waarmee Maikel Boon honderden comments over de pvv op GeenStijl plaatste, tot hij van de website werd verbannen. Onder die naam maakt hij, zo blijkt, nu AI-plaatjes. Bijvoorbeeld van een groep mensen bij het gemeentehuis met de prompt: 'Laat een groep Nederlanders voor een gemeentehuis staan. Ze kijken blij en vrolijk in de camera.' Twee minuten nadat die afbeelding is gegenereerd, verschijnt die op de officiële Facebookpagina van Maikel Boons oude werkgever, de PVV Noord-Brabant.

De meeste AI-plaatjes die we op 'Geen aangifte' tegenkwamen, konden we traceren naar het Sora-account van wolftour. Het account plaatst graag de 'gewone Nederlander' tegenover de immigrant. Bijvoorbeeld in een gesplitst frame met aan de ene kant 'bouwvakkers van negentig jaar oud' die aan het werk zijn, en aan de andere kant een jonge 'Syriër met baard' die thuis op een comfortabele bank ligt te suffen. Boon wil niet reageren op onze vragen, maar tien minuten nadat we hem e-mailen voor een reactie, gaat het Sora-account wolftour op zwart.

'StreamerOr arum, cuptatur sum imolupt atemodi taspelit, as velent ipicim cus aut ene

De ideale pvv-stemmer is, gekeken naar de 160 wolftour-opdrachten in ons bezit, een jonge blonde vrouw. Soms is ze een student, soms staat ze in een drukke straat of in de bus, vaak is ze 'knap' en 'onschuldig' en meestal moet ze iets wits dragen. Het woord 'blond' duikt op in één op de acht verzoeken. Bruin haar slechts één keer – maar dan wel 'licht bruin'.

De blond-plaatjes schoppen het vaak tot de Facebookpagina, zoals ook op 28 juli. Alsof het een citaat van het afgebeelde meisje is, staat erbij: 'Natuurlijk stem ik pvv. Ik ben klaar met lastiggevalen worden. Op school, in de bus, op straat. Voornamelijk door mannen die hier niet thuishoren. Genoeg is genoeg. Tijd voor grenzen en veiligheid.'

Kijken we naar de prompt achter deze afbeelding, dan is het duidelijk welk gevoel deze vrouw moet overbrengen.

Maak een afbeelding van een Nederlandse blonde student. Ze is ongeveer 24 jaar oud. Ze ziet er mysterieus knap uit maar wel onschuldig. Ze staat rechts van de afbeelding. De achtergrond is spierwit.

Wij doen GEEN aangifte tegen Geert Wilders

28 July · 🌐

Natuurlijk stem ik PVV. Ik ben klaar met lastiggevallen worden. Op school, in de bus, op straat. Voornamelijk door mannen die hier niet thuishoren. Genoeg is genoeg. Tijd voor grenzen en veiligheid.

[#PVV](#) [#Wilders](#) [#Veiligheid](#) [#Nederland](#) [#Asielstop](#)

  820

148 comments 111 shares

Hoe het gedroomde Nederland van het Kamerlid eruitziet wordt ook duidelijk. Wolfstour maakt talloze versies van een Hollands gezin. Soms ziet het eruit alsof we aan het begin staan van de twintigste eeuw, met klompen op het platteland, soms zien we een visualisatie van de mensen die Geert Wilders met 'Henk en Ingrid' bedoelde: een typisch middenklasse-gezin met een zoon en een dochter, af en toe met een labrador, pal voor een vinex-woning.

Een van de gezinnen waar het account langer aan werkte, met meerdere tussenstapjes, verschijnt op 13 juli op de Facebookpagina. 'Kies voor fatsoenlijk beleid: betaalbare huizen, goede zorg, goed onderwijs – eerst voor Nederlanders, niet voor asielzoekers uit veilige landen. Asielstop NU. Stem pvv – Nederlanders weer op 1!' De foto is vijfhonderd keer geliked en draagt de hashtags #pvv #Fatsoen #Wilders #Nederland. Wolfstour maakt vier verschillende versies, en plaatst uiteindelijk de derde variant.

Maak een afbeelding van een Nederlandse gezin. Ze staan voor hun huis. Er hangt een Nederlandse vlag uit. Het is een realistische foto.

Maak de moeder blond. Geef de zoon licht bruin haar

Ze zien er te nep uit. Laat ze meer op echte mensen lijken een echte foto

Het meisje maak haar knapper.

De jonge blonde neptvrouw fungeert als een door migranten bedreigde soort

De jonge blonde vrouw is niet alleen onderdeel van de graag geziene achterban, ze fungeert ook als een door migranten bedreigde soort. Op Sora vinden we beelden terug van groepjes jongens die omschreven worden als 'lichtgetint' of 'met wilde baarden', en vaak in combinatie met iemand om wie de toeschouwer zich zorgen moet maken. Op 29 juli publiceert de Instagrampagina 'nederlandisons' een plaatje van wolftour, een realistisch beeld van een jonge vrouw die wordt achtervolgd door een groepje jongens, met de tekst 'Een leuk dagje strand zit er niet meer in. Voornamelijk allochtone jongens vallen mij en mijn vriendinnen steeds lastig. Dit is toch niet normaal? Het moet stoppen. Daarom stem ik pvv.'

Maak een hyperrealistische foto van een knappe onschuldige blonde vrouw die op het strand loopt. Achter haar aan loopt een groepje licht getinte jongeren. Ze roepen haar naam maar ze reageert niet. Een jongen wijst nog naar haar. Maar ze is in gedachten verzonken.

‘Deze prompts zijn het bewijs voor de klassieke strategie van met name populistisch rechts, namelijk angst genereren als verdienmodel.’ Op het kantoor van Justice for Prosperity klikt onderzoeker en oud-aivd’er Jelle Postma door de beelden van Sora. Die zijn realistisch genoeg om mensen erop te laten reageren alsof ze echt zijn, denkt hij. En dat roept emoties op, die vervolgens zijn om te zetten in stemmen.

‘De strategie die wij in Nederland zien, en wereldwijd met name bij populistisch rechts, is een terugkerend patroon: het aanwakkeren van angst vergroot polarisatie en wij-zij-denken. Als dat langdurig wordt gevoed, kán het omslaan in haat en in uiterste gevallen geweld. Retoriek over “asieltsunami’s” of “ze verkrachten onze dochters” wordt vervolgens met dit soort beelden versterkt’, reageert hij. ‘Er wordt angst gezaaid, en haat en geweld geoogst, wat uiteindelijk uitmondt in meer stemmen.’

Op het eerste gezicht is er weinig mis met een AI-beeld van een jonge vrouw of met een plaatje van een gezin, maar de achterliggende prompts sluiten aan bij een boodschap die Postma tijdens zijn onderzoek steeds opnieuw ziet terugkomen.

Zijn onderzoeksgroep richt zich op extremistische strategieën die worden ingezet om de democratie in Europa te ondermijnen. Daarvoor volgt hij een ecosysteem van vier samenwerkende groepen: de industrie zoals big tech en big oil, ultraconservatieve lobbyclubs, de politieke laag, en ten slotte online extremisten en influencers. De pvv-fanaccounts ziet hij als een typisch voorbeeld van influencers, mensen die de boodschap van een populist versterken en verspreiden.

‘Geen aangifte’ verspreidt niet alleen politieke plaatjes, de pagina werd ook door een pvv’er aangemaakt, hoewel niet door Maikel Boon. In 2016 wordt een Facebookpagina met de naam ‘Ik doe GEEN aangifte tegen Wilders’ van het platform verwijderd omdat er een foto op is verschenen van een man omringd door gesluierde vrouwen, met het bijschrift: ‘Binnenkort in Nederland.’ De *NRC* interviewt daarop de eigenaar van de pagina, dan nog medewerker van een klantenservice, Patrick Crijns. ‘Patrick wil zijn likes terug’, schrijft de *NRC*.

Met de pagina ‘Wij doen GEEN aangifte tegen Wilders’ verzamelde Crijns 56.000 handtekeningen voor een Nexit-referendum, die hij in 2016 aan de Tweede Kamer aanbood. Het inspireerde hem actief deel te nemen aan de politiek, schrijft hij op zijn biografiepagina op de website van de Tweede Kamer. Sinds 2023 is Crijns parlementslid voor de pvv.

De *NRC* vermeldt ook dat Crijns steeds nieuwe versies van de pagina blijft aanmaken. Zulke content als die in 2016 tot zijn verbanning leidde, is op zijn pagina nu schering en inslag. Vorig jaar maakte Meta-baas Mark Zuckerberg – die tegen de Trump-regering aanwrijft – bekend dat hij bestaande veiligheidsmaatregelen zoals anti-discriminatiemoderatie zou terugschroeven.

Postma kijkt nog eens naar de foto van de blonde vrouw op het strand. ‘Een “echte Nederlander”, tussen aanhalingstekens, identificeert zich met deze vrouw. Een deel van het publiek identificeert zich met zo’n beeld: “Dit had mijn dochter kunnen zijn.” Dat triggert een sterke beschermingsreflex – soms verbaal, soms ook fysiek: “We zullen haar beschermen tegen die verkrachters die in de asielstroom zitten.”’

Al vóór de protesten van extreem-rechts op het Malieveld circuleerden er foto’s van dat protest

De combinatie van de door migranten bedreigde vrouw, de schijnbaar onophoudelijke stroom asielzoekers en de beelden van vrolijke gezinnen, past volgens Postma precies in het zogenaamde ‘playbook’ van Agenda Europe, een grote Europese koepelorganisatie die zich inzet voor de promotie van conservatieve en extremistische standpunten. In dat document, dat in 2017 uitlekte, wordt geschreven over de ‘*natural family*’. Postma: ‘Vader, moeder, kinderen – wit en heteronormatief – tegenover een vermeende migratiedreiging en het omvolking-narratief.’

De narratieven die Postma beschrijft verspreiden zich deze campagne als een olievlek over het internet. En wat AI-plaatjes betreft is ‘Geen aangifte’ de *super-spreader* van uiterst rechts. Een enkele keer plaatst Geert Wilders een afbeelding van deze pagina op zijn eigen X-account. Maar het is vooral Wilders die een grote inspiratiebron voor wolftour vormt. Enkele uren nadat Wilders zijn cartoon met links een blonde vrouw en rechts een kwaadaardig ogende moslimvrouw deelde, ging wolftour aan de slag met zijn eigen variant: ‘Maak een realistische foto van één vrouw. De ene helft van de vrouw heeft een nikab aan. De andere helft van de vrouw heeft een nette spijkerbroek aan en een witte polo.’ Het resultaat haalde de pagina niet.

De beelden die op 'Geen aangifte' verschijnen, vindt UvA-onderzoeker Fabio Votta terug op andere uiterst rechts georiënteerde accounts. Zijn onderzoeksgroep houdt bij hoe AI wordt ingezet tijdens verkiezingen in Europa. De resultaten van de [CampAIgn Tracker](#) waarin hij en Simon Kruschinski (Universität Mainz) bijhouden waar zulke politieke beelden verschijnen, en met welke achterliggende boodschap, stelde hij ter inzage beschikbaar voor *De Groene Amsterdammer*. Hoewel meer dan tweederde van de afbeeldingen die hij vindt er levensecht uit ziet, staat bij de meeste niet dat ze met AI zijn gemaakt.

Het team bracht vierduizend accounts op verschillende platforms in kaart, ongeveer elke pagina waarop aan politieke opinievorming wordt gedaan. Dat is inclusief de accounts van politici en politieke partijen op niet het hipste, maar met ruim tien miljoen gebruikers nog altijd het populairste sociale medium van Nederland. Hoewel de meeste partijen zo nu en dan een AI-plaatje gebruiken, meestal ter vervanging van een stockfoto, kan Votta één heel duidelijke trend ontwaren: pvv-fanpagina's zijn momenteel de meest actieve gebruikers van AI als campagnemateriaal, zeker als het gaat om fotorealistische beelden.

'Geen aangifte' werd al snel door Votta's team opgepikt, en sinds het weer actief is loopt het aantal volgers van de pagina in hoog tempo op. Sinds de val van Schoof is die zo snel gegroeid, van 80.000 naar 123.000 volgers, dat hij nu in de top vijf van populairste Nederlandse Facebookpagina's staat, boven de officiële accounts van het populaire Forum voor Democratie, JA21, VVD en D66. Dagelijks wordt er ruim vijfhonderdduizend keer op gekeken, op sommige dagen meer dan een miljoen keer. Crijns' dossiers: jeugd en leefstijlpreventie.

De eigenaren van 'Geen aangifte' onderhouden ook het Instagram-account 'nederland is ons', een opvolger van 'nederland is van ons' dat werd verwijderd na berichtgeving van *De Groene Amsterdammer*. Het account, dat in juli 2025 werd aangemaakt, telt nu al meer dan dertigduizend volgers. En ook op andere, niet door de twee PVV'ers beheerde accounts verschijnen regelmatig (soms wat aangepaste) AI-plaatjes die het signatuur dragen van wolftour.

Zulke 'organische' fanpagina's zonder bekende auteur zijn ook te zien op TikTok en Instagram, waar bijvoorbeeld het account 'Het Snorretje' AI-video's post van Geert Wilders die aanwijzingen geeft voor de arrestatie van achtereenvolgens een lesbisch stel, Greta Thunberg, niet-christelijke religieuze leiders, Esther Ouwehand, Rob Jetten en Frans Timmermans. Zulke video's prikkelen volgens Votta het onderbewuste: 'Ze maken satire tot wapenen en worden daarmee door het algoritme beloond.'

Sinds deze week laat Meta geen politieke advertenties meer toe op Facebook en Instagram. Votta heeft tijdens de campagne van 2023 geconcludeerd dat de PVV een verwaarloosbaar geldbedrag inzet op officiële online reclame. Juist een strategie als deze, waarbij op een zogenaamd natuurlijke manier, ogenschijnlijk niet-politieke fans hun steun aan de partij laten zien, wordt door de nieuwe wetgeving niet geraakt. Daarmee ontstaat volgens Votta de 'erg verschrikkelijke situatie' dat gematigde politieke partijen die zich aan de wet houden online niet meer zichtbaar zullen zijn. Wat blijft, zijn de partijen die door emotionele beelden en schokkende taal te gebruiken worden beloond door het algoritme, zonder zich tot officiële reclame te hoeven wenden.

Jelle Postma maakt zich om hetzelfde zorgen. Om shockerend te blijven, moet de fatsoensgrens van wat er

wordt gezegd en inmiddels vertoond, steeds verder worden opgerekt. Die wordt nu niet genormeerd door centumpartijen, ziet hij. 'Als niemand je terugroept, kun je gewoon je gang gaan.' De resultaten liggen voor zijn neus. Steeds als er heftige azc-protesten zijn, of uit de hand gelopen demonstraties op het Malieveld, ziet Postma weer online pagina's oplaaien met campagnemateriaal.

'Drie weken vóór het evenement had ik al foto's van het evenement', zegt hij droogjes over de demonstraties in Den Haag waarbij onder meer het partijkantoor van D66 werd vernield. Online circuleerden toen al met AI gemaakte fantasiebeelden van de gelukkige gezinnen en vele duizenden andere mensen die op het Malieveld zouden staan. 'Geen aangifte' deelde na de demonstratie een post waarin wordt gesuggereerd dat de nazistische leuzen op het Malieveld niet van extreem-rechtse figuren, maar eigenlijk van antifa-leden in vermomming kwamen.

Op zondag 12 oktober wordt in Amsterdam gedemonstreerd 'tegen massa-immigratie'. Ook daarvoor worden met het gebruik van AI vast mensen geworven. De TikTok-pagina van Nationaal Protest deelde bij een persverklaring over de demonstratie een beeld dat eerder geplaatst werd op 'Geen aangifte'. Op de afbeelding zien we een klein jongetje gewikkeld in de nationale driekleur, die een slapende leeuw over de snuit aait en smeekt: 'Word alsjeblieft wakker.' Het originele bijschrift bestaat uit vijf achter elkaar geplaatste Nederlandse vlaggen.

Maikel Boon, Patrick Crijns en de Tweede Kamerfractie van de PVV zijn ter wederhoor benaderd voor dit bericht. Alleen Maikel Boon reageerde, met de opmerking dat hij niet op onze vragen wilde ingaan.

Lees verder:

